

Nr 104.

Godkänd av första kammaren den 13 april 1932.

Godkänd av andra kammaren den 15 april 1932.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående ämneslärarinnas vid allmänt läroverk rätt att för lönetur tillgodoräkna sig tjänstgöring vid statsunderstödd enskild läroanstalt.

(Statsutskottets utlåtande nr 39.)

Till Konungen.

I en till riksdagen avlåten, den 5 februari 1932 dagtecknad proposition, nr 78, har Eders Kungl Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för nämnda dag, föreslagit riksdagen att medgiva,

1) att ämneslärarinna, som blivit entledigad från föreståndarinne- eller ämneslärarinnebefattning vid statsunderstödd högre flickskola, enskild mellanskola eller högre goss- och samskola, emedan skolan till följd av den beslutade omorganisationen av det högre skolväsendet nedlagts eller inskränkt sin verksamhet, och som i anledning härav blivit överflyttad till ämneslärarinnetjänst vid allmänt läroverk, må under en övergångstid av tio år, räknat från och med den 1 juli 1928, av sina tjänstår såsom ämneslärarinna vid högre flickskola, enskild mellanskola eller högre goss- och samskola tillgodoräkna sig så många lönetursår utöver tre, dock högst tio, att, bortsett från dyrtidstillägg, hennes löneförmåner såsom ämneslärarinna vid allmänt läroverk ej komma att understiga summan av den i gällande författningar stadgade kontanta minimiavlöning och den av statsmedel utgående tillfälliga löneförbättring, hon uppburit vid frånträddandet av sin befattning vid den enskilda skolan, varvid dock skall iakttagas att, såvida sådan lärarinna vid tillämpning av dessa bestämmelser skulle i avseende å rätt till ålderstillägg hava kommit i förmånligare ställning, därest hennes övergång i statstjänst inträffat senare än som skett, henne må vid denna senare tidpunkt tillgodoföras det ålderstillägg vid befattningen, som erfordras för att nämnda förhållande må utjämnas, samt

2) att efter Eders Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall sådan föreståndarinna eller ämneslärarinna vid statsunderstödd enskild mellanskola, högre flickskola eller högre goss- och samskola, som före den 1 mars 1927 blivit anställd med full tjänstgöring vid dylik läroanstalt och efter den 30 juni 1928 erhåller ordinarie ämneslärarinnetjänst vid allmänt läroverk i annan ordning än genom överflyttande, må under en övergångstid av tio år, räknat från och med den 1 juli 1928, tillerkännas sådan lönetursrätt, som avses under 1).

Mot Eders Kungl. Maj:ts förslag under punkten 1) har riksdagen intet att erinra.

Vad beträffar det under punkten 2) framlagda förslaget, anser sig riksdagen, med tanke på konsekvenserna, kunna bifalla detsamma allenast under förutsättning, att medgivandet begränsas till att gälla uteslutande sådana fall, då vederbörande föreståndarinnas eller ämneslärarinnas avgång från den enskilda skolan kan anses föranledd av den genom 1927 års riksdags beslut inledda omorganisationen av det högre skolväsendet. Såsom vederbörande myndigheter framhållit, kan det vara förbundet med vissa svårigheter att fastställa nu angivna orsakssammanhang. Då det emellertid enligt förslaget skulle ligga i Eders Kungl. Maj:ts hand att avgöra varje ärende av nu ifrågavarande slag, synes det riksdagen böra vara möjligt att i berörda hänseende förebringa sådan utredning, att Eders Kungl. Maj:t vid prövning av utredningsmaterialet kan bilda sig en bestämd uppfattning, huruvida nämnda sammanhang kan sägas vara för handen eller icke.

Skolöverstyrelsen har i sitt i ärendet avgivna, den 1 oktober 1931 dagtecknade utlåtande uttalat, att de föreslagna nya bestämmelserna borde »gälla retroaktivt». För så vitt detta uttalande åsyftar, att nämnda bestämmelser skulle tillämpas, som om de ägt giltighet redan från och med den 1 juli 1928, och att således en omräkning av redan utbetalta löner skulle ske, anser sig riksdagen icke kunna ansluta sig till denna tanke. Enligt riksdagens mening böra bestämmelserna träda i kraft den 1 juli 1932. Retroaktiv giltighet böra de erhålla allenast i den bemärkelsen, att sådana tjänstår vid den enskilda skolan, som ligga i tiden före ikraftträdandet, må tagas i beräkning vid lönetursrättens bestämmande.

Under åberopande av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla,

att riksdagen, i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag, medgivit,

1) att ämneslärarinna, som blivit entledigad från föreståndarinne- eller ämneslärarinnebefattning vid statsunderstödd högre flickskola, enskild mellanskola eller högre goss- och samskola, emedan skolan till följd av den beslutade omorganisationen av det högre skolväsendet nedlagts eller inskränkt sin verksamhet, och som i anledning härav blivit överflyttad till ämneslärarinnetjänst vid allmänt läroverk, må under en övergångstid av tio år, räknat från och med den 1 juli 1928, av sina tjänstår såsom

ämneslärarinna vid högre flickskola, enskild mellanskola eller högre goss- och samskola tillgodoräkna sig så många lönetursår utöver tre, dock högst tio, att, bortsett från dyrtidstillägg, hennes löneförmåner såsom ämneslärarinna vid allmänt läroverk ej komma att understiga summan av den i gällande författningar stadgade kontanta minimiavlöning och den av statsmedel utgående tillfälliga löneförbättring, hon uppburit vid frånträdandet av sin befattning vid den enskilda skolan, varvid dock skall iakttagas att, såvida sådan lärarinna vid tillämpning av dessa bestämmelser skulle i avseende å rätt till ålderstillägg hava kommit i förmånligare ställning, därest hennes övergång i statstjänst inträffat senare än som skett, henne må vid denna senare tidpunkt tillgodoföras det ålderstillägg vid befattningen, som erfordras för att nämnda förhållande må utjämnas, samt

2) att efter Eders Kungl. Maj:ts prövning i varje särskilt fall sådan föreståndarinna eller ämneslärarinna vid statsunderstödd enskild mellanskola, högre flickskola eller högre goss- och samskola, som före den 1 mars 1927 blivit anställd med full tjänstgöring vid dylik läroanstalt och efter den 30 juni 1928 erhåller ordinarie ämneslärarinetjänst vid allmänt läroverk i annan ordning än genom överflyttande, må under en övergångstid av tio år, räknat från och med den 1 juli 1928, tillerkännas sådan lönetursrätt, som avses under 1); dock att detta skall gälla allenast de fall, då vederbörande föreståndarinnas eller ämneslärarinnas avgång från den enskilda skolan kan anses föranledd av den genom 1927 års riksdags beslut inledda omorganisationen av det högre skolväsendet.

Stockholm den 15 april 1932.

Med undersätlig vördnad.